

REDACTIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 90.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 „
pe 1/4 an 5 „
pe o lună 2 „
N-ril de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 90

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 h.
de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Iulia-Natalia-Draga.

S'a stîns dinastia Obrenovic! Cea din urmă odraslă legitimă a țeranului Miloș, întemeietorul dinastiei, a murit moarte tragică. După 87 de ani de rol istoric s'a stîns . . .

Istoria întregă a Obrenovicilor nu e decât istoria luptelor cu vechii lor dușmani — familia Karageorgevici, e istoria necazurilor în cari a ajuns țara în urma nefericitelor căsătorii de dragoste ale domnitorilor. Nici într'o țară n'au jucat femeile așa rol mare ca în Sêrbia. Iulia, — Natalia, — Draga: iată numele femeilor cari au fost fatalitatea Sêrbiei.

Contesa Iulia Hunyadi, nevasta principelui Mihail Obrenovic, a fost cea dintâie care a cauzat poporul sêrb desamăgiri dureroase: n'a dat țării și moștenitorului sêrb moștenitorul atât de mult așteptat, și Mihail și-a căutat distracții în altă parte. La 10 Iunie 1869 a căzut apoi omorît de gloanțele conspiratorilor. Eșise cu soră sa și o femeie de o frumseță răpitoare în parcul din Topcider, când dintr'un tușis au năvălit asupra lui 3 conjurați. Rănit de 16 gloanțe, căzu mort la pămînt.

Și ajunse pe tronul Sêrbiei Milan, nepotul său. Și earăși scoase în fața noului principe fatalitatea poporului sêrbesc o femeie frumoasă: Natalia Kečko, fața unui colonel rus. Și poporul sêrbesc iubila și înota în valuri de fericire entusiastă, tot cum iubilează astăzi în jurul cadavrului înghietat al nefericitei ei fiu.

Dar fericirea a fost scurtă. Poporul sêrbesc într'o zi s'a trezit că nu mai are regină, micuțul moștenitor de tron, că nu are mamă . . .

Nădejdea țării era micul orfan. Dela el aștepta țara inaugurarea unei erii noi, de aceea a suferit cu atîta răbdare greutățile destrăbălăturii rege Milan. Dar Alexandru a crescut în

scoală rea; exemplele ce le-a avut înaintea ochilor au fost numai exemple de imoralitate și corupție.

Și a ajuns pe tron cea mai nefericită odraslă a nefericitei dinastii: Alexandru, fiul lui Milan. Tîner și frumos, dar fără caracter și corupț.

Și iarăși s'a ivit fatalitatea poporului sêrbesc și tot în chip de femeie: Draga Mașina. Și pusă-s'au în genunchiu miniștri, prieteni, poporul întreg ca să-l rețină dela pasul fatal; înzădar. Soarta își cere jertfa. Vêduva inginerului, nevasta cu trecutul pătat, devine regina Sêrbiei.

Dar poporul sêrbesc s'ar fi împăcat și cu regina asta, dacă ar fi dat țării un moștenitor: în loc de moștenitor i-a dat însă scandal, intrigă, comploturi și lovituri de stat . . .

Și soarta s'a împlinit: Iulia și-a pierdut tronul, Natalia și-a pierdut și tronul și fiul, Draga și-a pierdut toate: și tron și viață.

Dies irae!

Obstrucția — continuă. În urma evenimentelor din Serbia partidul independentist a hotărît ca în ședința de azi să prezinte dietei prin Kossuth următoarea hotărîre:

1. Partidul ține de imoral, să poată ajunge cine-va pe tron prin regicid.
2. Cere politică de neutralitate.
3. Cere ca guvernul să se îngrijască de apărarea intereselor supușilor ungari din Serbia.

De încetarea obstrucției prin urmare nu poate fi vorba. Obstrucția va continua.

Și partidul liberal a ținut conferință, la care au luat parte aproape toți membrii partidului și ministrul Fejervary. S'a discutat mai ales despre chipul cum să se interpeleze guvernul în chestia evenimentelor din Serbia.

Revoluția în Serbia.

— Rapoartele telegrafice ale trimisului nostru special. —

În numărul nostru de ieri am dat despre senzațiunile din Serbia știri tot atât de detaiate și grabnice ca și foile din Pesta. Completăm acum aceste știri cu amănuntele sosite în decursul zilei.

Un bărbat politic al Serbiei ce petrece de prezinte în Budapesta a făcut interesante destăinuri.

„Revoluția nu s'a pus la cale în interesul principelui Karageorgevici. Se poate că acum numele lui se pomenește în fața poporului, dar se face ca să aibă pe cineva în numele cui să vorbim, căci în Serbia azi nimeni n'are vază. Imprejurarea că în fruntea noului guvern a ajuns Avakumovic, unul dintre cei mai erudiți și bogați bărbați ai Serbiei, e dovadă, că **nu aventurieri au ajuns în fruntea țării.** Avakumovic nici odată nu va da mână de ajutor ca Petru Karageorgevici să ajungă rege. Sêrbia n'ă mai poate avea rege național. Nici casa principelui din Muntenegru nu are șanșe. E teamă mare, că în Sêrbia va erumpe războiul civil, căci sunt trei partide dintre cari una (radicalii) vor **republică**, alta (miliția) regat sub **Karageorgevici** și a treia regat sub un rege din **casă străină.**”

Belgrad, 11 Iunie.

Complotul urzit în contra familiei regești e opera miliției și de dat mai vechiu. Ziua de ieri a fost aleasă fiind că în același zi cu 34 ani mai înainte, a fost omorît Mihail Obrenovic. Se vorbește că ieri un soldat ar fi desoperit min-strului president complotul. Înainte de a putea merge însă în palat a fost împușcat de câtră un soldat.

Panciova, 12 Iunie, 7 ore dim.

— Dela trimisul nostru. —

Fotografatul de curte din Belgrad îmi

povestește următoarele: Asasinările le-a comis regimentul 6 sub conducerea maiorului Masin.

Soldatii au încunjurat conacul și au provocat garda să se predeie. S'a încins o luptă cumplită. Garda a căzut până la cel din urmă soldat.

Familia regală și miniștrii au fugit în conacul vechiu, dar au fost ajunși și împușcați

33 cadavre au fost aruncate pe fereastră. Numai cadavrul regelui a fost cruțat. Regina a primit 6 gloanțe. Se vorbește că Belgradul ar fi aprins.

Panciova, 8 oare 3 m. dim.

Porțile conacului regesc au fost sparte cu dinamită. Știrile despre arderea capitalei se mențin. Proclamația de rege a principei ui Karageorgevici până acum nu s'a întîmplat. Scurpina convocată pe 15 Iunie nu avea să hotărască în chestia alegerii de rege.

Semlin, 12 Iunie.

Amănuntele nopții îngrozitoare dintre 10—11 sunt următoarele:

Ieri noaptea între orele 1—2 o ceată de ofițeri cam 40 la număr înarmați cu revolve înaintau spre palatul regal. Ceata decisă la toate era condusă de colonelul Alexandru Masin și subcolonelul Petru Missics. Fără nici un șgomot, în urma lor veneau companiile regimentelor 6 și 7.

Când au ajuns la Conac, miliția a împresurat îndată palatul și a început a forța poarta mare. Aceasta însă n'a mers așa ușor, pentru-că ușile erau încuiate și înlăuntru păzia garda. A trebuit să recurgă la forță.

Vre-o câte-va uși le-au sfărmat cu dinamită. Așa au făcut și cu ușa principală care conducea nemijlocit în apartamentele Regelui.

Regicidul din Belgrad.

E groaznic!

Nu pot să-mi alung gândul dramei din Conac și fiorii mă cuprind.

Acesta este dar sfârșitul, aceasta este pagina din urmă a istoriei familiei Obrenovic, de care legatu-s'a mândria nenorocitului popor sêrbesc în timpul modern, dar și înșosirea și nesfârșitele lui necazuri.

Din plug făcînd spadă Miloș Obrenovic întemeiat-a dinastie; ear vitejia și biruințele lui în luptele epoceice contra Semilunet și pentru libertatea patriei sale, le cântă poporul sêrbesc în balade și cântece eroice. . .

Remănea-va pururea tip legendar strămoșul nefericitei rege Alexandru, pe când acesta, — se sfârșeste, omorît: în numele „patriei“.

În numele patriei?

Când peste mormanul de cadavre sfâșiat zace în palatul regal din Belgrad trupul rece al celui din urmă descendent al familiei Obrenovic, ear din balta de sînge răsună răgetul: Trăiască regele Karageorgevici!

Popor nefericit!

Ori este aceasta răzbunarea sîngelui? . . .

Se răzbună omorul Cneazului Karageorgevici dela 1817?

Acela a fost omor, acesta-l asasinat! A pune astfel „mersul lumii“ la cale. . . ce inimă de om în fire nu se îngrozește?

Nu mai suntem la 1700. . .!

Terorismul „Muntelui“ (1792), care din Paris făcuse un abator de oameni, în care scârțaitul ghilotinei, în urechile plebe, însemna „libertate, egalitate și fraternitate“, câte jertfe nevinovate n'a adus Molohului: fanatism! Ne îngrozim și azi.

Dar oare carnagiul dela Belgrad?

O, popor vestit în cântec și cu trecut glorios, ce te-a prefăcut în bandă de asasin!

Nu este „răzbunarea sîngelui“, — ci e lovitura pumnalului desperărei, care isbește în sugrumător!

Si cine a fost acel sugrumător? Regele Alexandru?

Istoria ne spune, că Ludovic XVI al Franței a plătit cu capul său și al reginei, păcatele părintelui său.

Regele Alexandru e fiul unui rege escesiv, care moștenire i-a lăsat Slivnița; și pe umerii-l de copil pus-a grija unei țări, în care răsămira în toate sufletele se pornise; lipsit de sprijin, de prietini, de mamă, de oameni sinceri și devotați, în mijlocul furtunii, ce rindul i-a venit să secere după vîntul ce Milan semănase, se aruncă în brațele unei femei, pe care o

simția mai aproape de sufletul său, — sperând un liman. . .

Acesta e sugrumătorul? — Nenorocită jertfa!

. . . e cumplită furtuna; Eolul politic isbește din toate laturile și neîncetat. Ce va face slabul vislător? Taie pânzele. Vai! O clipă încă . . . și desastrul. . .

„În palatul din Belgrad — regele și regina sunt fruntea mormanului de cadavre. Sămînța Obrenovic a dispărut din lume. Istoria ei s'a sfârșit. Familia regală e cu totul stînsă, prin omor — Pe stradele Belgradului cântă musicile, poporul jubilează“. . .

— Miloș Obrenovic! Privește din lumea ta de duhuri și spune, oare nu a espiat acesta păcatele unui neam întreg?

Martirul boalei, al împrejurărilor și condițiilor vieții sale, fără să ajungă în puterea bărbăției moare, ucis ca un câne turbat. Și a fost vlăstarul unui neam, care cântat e de poporul sêrbesc, în balade. Plînge-va oare acel popor în elegii și doine de jale, pe tinerul Alexandru, care a iubit și a suferit, a suferit și — a fost omorît în mod banditesc?

Astăzi Belgradul e în haină de sêrbătoare! — Dar istoria păstrează acestel zile cea mai neagră pagină. . .

Și?

Și cel ce vine prin sînge, în sînge se va pleca.

Nenorocit popor sêrb, unde vei găsi busola vieții tale?

Te-a sîlbătăcit sclăvia îndelungată, de nu mai poți să-ți revii în firea dulce ca și cântu-ți din bătrîni. Cîntărețul dușos a devenit bestie omenească; libertatea te-a făcut rebel.

Plînge pe Regele, căruia îi juraseși credință. . .

Dar. . .

Il plînge o mamă dușoasă, o mamă nenorocită, care pe cât a fost împodobită cu frumseță de Dumnezeu, insutit mai mult a fost lipsită de noroc

Departa de locul ororii, cum nu i-se va rupe inima de sfârșitul nenorocitului său fiu, regele Alexandru!

Impărăteasa Eugenia a pierdut tron, bărbat și fiu. Dar fiul său a murit luptând pentru gloria Franței. . .

Regina Natalia a pierdut tron, bărbat, fiu rege. Fiu rege, — asasinat!

Care e mai nenorocită?

E groaznic!

Regele Alexandru și regina Draga, cu întreaga familia regală, zac omorîți în Conacul din Belgrad. — Ear poporul jubilează!

Oroare!

02

